

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Profesor Universitar, fost Procuror-general la Curtea de casație

PRIM-REDACTOR: **ION N. CESARESCU**REDACTOR-PROPRIETAR: **I. S. CODREANU****ABONAMENTUL**

Pe an, în România, cu Tabla.	45 lei
6 luni	20 „
3 luni	10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni	

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, **CALEA RAHOVEI—5**
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

Ziarul Curierul Judiciar, pășind în ziua de 1 Mai viitor către al douăzecilea an al existenței sale, și voind, cu această ocazie, a sărbători pe fostul și actualul său Director, d-l profesor D. Alexandresco care, cu pana sa, în timp mai bine de un pătrar de veac, a ilustrat toate revistele juridice ce au apărut în această țară, roagă cu insistență pe prietenii și colaboratorii săi a lua parte la banchetul ce se va da în onoarea sa în ziua de Sâmbătă 1 Maiu, ora 8 seara precis, în sala de marmoră a Marelui Hotel Bulevard.

Cu această ocazie, ziarul nostru va scoate un număr excepțional, la care vor colabora toți membrii Comitetului său de redacție.

Inscrierile pentru banchet se primesc la Redacție de d-l Codreanu.

S U M A R

Limba judiciară, de d-l C. Țunescu.

Relativ la executarea silită, de d-l C. St. Bossie.

JURISPRUDENȚĂ :

Curtea de casație, s 1: *Lisache Ion Manea cu Călina Nicolae Petre, cu o Observație de Iscod;*

Idem: *Vasile Taban ș. a. cu Adela Cogălniceanu cu o Observație;*

Judecătoria ocolului Pechea. *Dnmitrache Șt. V. Tăbuș contra lui Ion Ștefan și Sterea Dragomir, cu o Observație de d-l D. Alexandresco;*

curată, a cărșilor pe cari le citise în liceu, rămâne cu desăvârșire surprins de limba cu totul deosebită și în bună parte necunoscută de el în cari sunt scrise codurile și cea mai mare parte din tratatele noastre de drept.

La început mai fiecare student se declară dușman neîmpăcat al acestui «volapük juridic», cum numea regretatul jurisconsult Degrea limba noastră juridică și înțeprinde o luptă aprigă în contra ei, căutând ca prin înlocuirea vorbelor streine cu vorbe românești, să-și formeze fiecare un limbaj juridic mai românesc. «Volapükul juridic» însă, atât de răspândit în coduri și scrieri, e atât de puternic, încât în tot'dauna ese învingător din această luptă.

Și cecece spunem despre limba codurilor și tratatelor de drept, se poate spune cu încă mai multă îndreptățire despre graiul hotăririlor, actelor de procedură și debaterilor judecătorești.

Cu deosebire debaterile proceselor, din cauza graiului în care se produc, uneori devin nostime, altelei primejdiouse pentru interesele justițiabililor simpli, cari formează marea majoritate.

De multe ori ni s'a întâmplat să auzim pe unii judecători întrebând pe câte un sătean reclamant, dacă cunoaște pe «defendor» sau pe «intimat». Vă închipuiți mura țaranului întreat, care crede că e vorba de te miri ce dihăanii, dar în nici un caz de protivnicul cu care se judecă.

Toți cei ce au avut deaface cu judecățile, cunosc câtă nedumerire și turburare produc în sufletele simple mai ales ale împričinaților săteni, cuvintele noi introduse în limbă, cuvinte pe cari li le adresează judecătorii și pe care ei nu le înțeleg. Bună oară, decâte ori am fost față la respingerea apelului sau opoziției unui sătean pe motivul că erau «tardive», m'a mișcat adânc pe de o parte amarul împricinatului, care simția că își perduse procesul despre care avea convingerea că e drept, pe de altă parte zăpăceala complectă de care era coprins, provenind din neînțelegerea motivului pentru care îi fusese respins apelul sau opoziția.

LIMBA JUDICIARĂ

E în deobște cunoscut că limba legilor, regulamentelor și scrierilor noastre juridice este o limbă cu totul deosebită de limba literară și de graiul nostru comun, o limbă care din pricina împetriștrării peste măsură a ei cu vorbe streine — cu deosebire franțuzești — a ajuns să fie înțeleasă numai de cei cari s'au specializat în știința dreptului. Studentul în drept din anul întâi, care pentru prima oară pune mâna pe o carte de drept, obicinuit cu o limbă românească curată, sau aproape

Nu mai puțin păcătuiesc în potriua limbei noastre naționale avocații în pledoariile ce rostesc înaintea instanțelor judecătorești. Fie din pricină că mulți dintre noi și-au făcut studiile în străinătate, fie din pricină că ne studiem procesele cu deosebire după autori streini — mai cu seamă francezi — în susținerile noastre, nu numai că ne servim de termeni franțuziți, dar nu arare ori întrebuițăm fără nici o sfială — era să zic «jenă» — expresiuni și chiar fraze întregi franceze, cu credința că vom fi pe placul celor ce ne judecă.

Nu mai vorbim de abuzul ce se face zilnic în pledoarii de citațiunile franțuzești nesfârșit de lungi, pe care când le ascuți, ai impresia că te găsești în sala unui Tribunal de pe malurile Senei.

Cu titlul de document, dăm aci câțiva termeni și câteva expresiuni pe cari le-am cules din pledoarii ascultate:

«Am arătat la *debutul* ședinței daunele pe care le-a substat»...

«La început a avut un *peculiu* mic și o să vedeți cum pe urmă a făcut *boule de neige* și a ajuns mare». (Din pledoariile pronunțate în procesul Olimpicilor la Curtea de apel din București, Secția III).

«Dar despre aceasta să răspundă *convoațiza* și *concupiscenta* acelora cari erau în jurul lui». (Tot acolo).

Extrasele acestea fac parte din pleodorii pronunțate de frunțași ai baroului, de așa numite ilustrații ale lui. Am fi nedrepti însă, dacă n'am recunoaște că sunt în baroul nostru membrii distincți, cari stăpânesc un limbaj curat românesc și se îngrijesc în mod statornic a și-l păstra astfel. Ce păcat că aceștia formează excepțiile!

* * *

Se cade oare să lăsăm ca această stare de lucruri să continue a dăinui în lumea noastră judecătorească, îngăduind ca într-o însemnată și întinsă ramură de activitate a vieții românești cum e cea judecătorească, limba să ne fie din ce în ce mai schimonosită? Am crezut că nu, și tocmai această credință ne-a determinat să scriem articolul de față, care am dori să fie începutul unei reculegeri din partea tuturor acelora, a căror principală și obicinuită indeletnicire este împărțirea dreptății.

Ce ar fi de făcut? S'ar impune ca în desbaterile, hotărârile și toate actele judecătorești, să se întrebuițeze o limbă curat românească, evitându-se cu îngrijire cuvintele și termenii noi adoptați din limbile streine, care produc confuziuni păgubitoare mai ales pentru împricinații țărani, cari sunt cei mulți.

Din acest punct de vedere socotim c'ar fi bine venită o circulară a d-lui Ministru al justiției către toate instanțele judecătorești, prin care, dacă nu din dragoste pentru limba națională, dar dintr'un

bine înțeles interes social, li s'ar pune în vedere să se slujească în toată activitatea lor judecătorească vorbită și scrisă de o limbă curat românească, pe înțelesul tuturor.

O astfel de circulară s'a dat sub Ministrul Crémieux în Franța, și nu putem avea pretenția că limba noastră judecătorească este mai puțin încărcată de expresiuni streine decât limba judiciară franceză.

În trecutul nostru judecătorec, găsim o asemenea circulară dată de Ministrul dreptății la 17 Noembrie 1847 cu No. 5093, prin care se pune în vedere judecătorilor ca să nu se slujească în lucrările lor de cuvinte necunoscute în dialectul național, «care streine fiind de cunoștința obștei, aduc îndoelnică înțelegere lucrărilor tribunalelor, în vreme când de împotriva acestea se cer a fi cu lămurirea cea mai senină, spre a se putea înțelege de fieștecare și mai ales lucrările acelea, care trebuința cere a se da în știrea obștei»!).

Se mai cuvine ca și avocații, acești ajutoari ai judecătorilor, să-și dea osteneala a și forma un limbaj neschimonosit și neimpeștriat de prea multe vorbe streine, ce s'au strecurat în graiul judecătorec actual, mulțumită nepăsării noastre. O întrecere între membrii barourilor în a apăra înaintea judecății, în vorbirea cea mai curat românească, drepturile încălcate, ar fi foarte laudabilă și ar da roadele cele mai bune.

București, 15 Martie 1910.

C. ȚUNESCU
Avocat

Relativ la Executarea silită

Articolul 399 din Proc. civilă formulează principiul că orice executare silită se poate contesta de către cei interesați sau vătămați prin executare.

Presupunem cazul următor: *Primus* intentă contra lui *Secundus* o acțiune în revendicare pentru o porțiune oarecare de pământ și, dovădind înaintea instanței competente justea pretențiunilor sale, obține o hotărîre prin care *Secundus* e obligat a-i delasa în absolută proprietate și pașnică posesiune întinderea de pământ reclamată. Presupunem că hotărîrea rămânând definitivă și fiind investită cu formula executorie, *Primus* cere executarea sa, conform art. 597 și urm. din Proc. civilă. Se face somațiune lui *Secundus* și, mai înainte ca agentul competent să procedă la punerea lui *Primus* în posesia imobilului, se face contestație de către *Terțius*, sub motiv că întinderea de pământ indicată în titlul executor ii aparține lui, fiind proprietatea sa. Suntem deci în cazul unei contestațiuni, a unei opozițiuni fă-

1) Vezi și o altă circulară, în acelaș sens din 1 Septembrie 1860, citată de d-l Alexandresco în vol. III, p. 161, nota 3 (ed. II).

cută de un terțiu la o urmărire imobiliară sau, mai exact spus, suntem în cazul unei terțe opozițiuni incidente¹⁾.

În practica de fiecare zi instanțele noastre judecătorești admit în principiu o asemenea contestație și permit terțiului contestator ca pe această cale *extraordinară* de atac să discute fondul lucrului și cu posibilitatea de a anula o hotărâre definitivă și executorie și care reprezintă acel... *res judicata pro veritate*...

Pe ce texte de lege se bazează un asemenea procedeu?? Pe art. 525 și 530, alin. 2 din Proc. civilă?? Strict vorbind, pe aceste două articole nu se poate sprijini în mod peremptoriu admiterea în principiu a contestației făcută de un terțiu la executarea unei hotărâri judecătorești. Aceste două articole tratează în adevăr chestia contestațiunilor la urmărirea imobiliară, însă ideea care se degajează din cetirea secțiunilor a 7-a și a 8-a a capitolului în care sunt cuprinse aceste articole e aceea că legiuitorul în aceste texte de Procedură civilă a avut în vedere o urmărire imobiliară care se face în baza unui act autentic și investit cu formula executorie. Dovadă?? Articolul 530 e pus sub rubrica «amânarea adjudecării», și atât în art. 525 și urm., cât și în art. 530 și urm. e vorba de... *adjudecarea* imobilului urmărit, de vânzarea lui. Ori, în ipoteza noastră, adjudecarea nu are ce căuta, fiind vorba pur și simplu de o punere în posesie în baza unei hotărâri definitive.

Această interpretare strictă a celor două articole citate mai sus nu concordă însă cu dispoziția clară a art. 399 din Proc. civilă, care spune că *orice executare silită* se poate contesta de către cei interesați sau vătămați prin executare, așa că prin o largă interpretare s'ar putea spune că dacă art. 525 și urm., precum și art. 530 și urm. din Proc. civilă vorbesc de... *adjudecare*, e că se ocupă *de eo quod plerumque fit*, așa că și cazul nostru s'ar putea cuprinde în ele, fiind vorba tot de o contestație la o urmărire imobiliară.

Survine însă o altă dificultate, aceea de a se ști dacă în cazul nostru contestatorul, terțul opoziționar, poate pe cale de contestație, adică pe o cale *extraordinară* de atac, să discute fondul procesului și eventual să dărâme o hotărâre definitivă și executorie. Cred că nu. A discuta pe cale de contestație dreptul de proprietate a terțiului contestator, permițând acestuia de a dărâma pe această cale *extraordinară* de atac o hotărâre judecătorească definitivă, un asemenea procedeu îl cred contrar atât principiilor de drept, cât și textelor de lege.

Principii de drept!! Pentru căți oare ele nu s'ar servească decât ca o manta de vreme rea, fiind invocate numai în împrejurări mai dificile. Căile ordinare de atac să nu se deosebesc oare într-un nimic de căile extraordinare?? Pe calea extraordinară a contestației să se poată oare dărâma o hotărâre definitivă??

Curtea noastră de casație²⁾ s'a pronunțat în diverse rânduri asupra acestei chestiuni, în sensul că pe această cale a contestației nu se poate pune din nou în discuție procesul definitiv judecat, neputându-se judeca pe asemenea cale fondul procesului³⁾.

Prevăd însă o obiecțiune, și anume că: față de terțul contestator, care nu a luat parte la judecarea procesului terminat prin hotărârea ce se execută, această hotărâre nu i se poate opune lui, fiind străin de dânsa. *Res inter alios judicata, aliis*.....

Desigur că nimeni nu contestă adevărul ideii formulate în maxima de mai sus, însă «să binevoiască contestatorul ca pe calea acțiunii principale în revendicare să-și stabilească dreptul său de proprietate, pe care singură cale ar putea dărâma autoritatea lucrului judecat. În adevăr, în speța noastră instanța judecătorească a recunoscut pe *Primus* ca singur proprietar asupra locului revendicat. Titlul de proprietate a lui *Primus*, hotărârea judecătorească definitivă, l-a declarat proprietar irevocabil asupra porțiunii de pământ câștigată prin judecată. Pretinde un terțiu că e proprietatea sa? Să se judece cu *Primus*, astfel precum acesta s'a judecat cu *Secundus* și să se judece pe calea procedurii ordinare, beneficiind ambii de căile opozițiunii, apelului și recursului; căci ca să se poată dărâma o hotărâre trecută prin toate instanțele și având autoritatea lucrului judecat, trebuie să intervină o alta, care să treacă și ea prin aceeași filieră. Dacă legiuitorul nu a arătat aceasta în mod categoric e că a lăsat chestiunea în domeniul principilor generale ale dreptului⁴⁾.

Procedeu de a se judeca pe cale de contestație și de către instanța de urmărire revendicarea imobilului urmărit în baza unei hotărâri definitive, un asemenea procedeu îl cred contrar nu numai principiilor de drept, dar și textelor de lege. În adevăr, art. 530 din Proc. civilă în alin. 2 spune că dacă contestația este bazată pe o cerere prin care însăși proprietatea imobilului urmărit e reclamată, tribunalul... *apreciind seriozitatea cererii*, va putea

²⁾ A se vedea diverse decizii ale Curții de casație în *Noul Cod de Procedură civilă* de George T. Ionescu, art. 399, No. 2 p. 295 și art. 400, p. 300, No. 18

³⁾ I. C. Barozzi: *Repertoriul General de Jurisprudență Română*, p. 86, No. 12 vol. 5

⁴⁾ I. Gh. Săndulescu-Nenoveanu, *op. cit.*, p. 919.

¹⁾ I. Săndulescu-Nenoveanu: *Explicația Codului de Procedură civilă*, p. 917.

să amâne vânzarea până când cererea de revindicare se va judeca definitiv.

Acelaș articol, în primul său aliniat, spune că dacă prin contestație se cere desființarea urmăririi pentru nulitatea titlului pe baza căruia se face urmărirea, tribunalul va judeca *temeinicia* acestei contestații. Vedem deci o deosebire în acest articol, după cum contestatorul invoacă nulitatea titlului sau după cum reclamă un drept de proprietate asupra imobilului urmărit. Se invoacă de contestator *nulitatea titlului*? Art. 530 sus citat declară că într'un asemenea caz tribunalul va judeca ... *temeinicia* contestației.

Asupra cuvântului «*temeinicie*» din acest articol s'au ivit discuțiuni, dacă trebuie interpretat în sensul că instanța de urmărire judecă chiar fondul dreptului cu autoritate de lucru judecat ⁵⁾ sau dacă această instanță de urmărire făcându-și convingerea din diverse probe, cum că contestația e *temeinică*, nu trebuie să suspende urmărirea până ce se va pronunța o hotărâre definitivă pe cale principală ⁶⁾. Acest punct nefiind în legătură cu speța noastră, trecem asupra lui spre a ajunge la alin. 2 al art. 530, care, precum am văzut mai sus, glăsuște că, dacă prin contestație se reclamă însăș proprietatea imobilului urmărit, tribunalul, *apreciind seriozitatea cererii*, va putea să amâne etc., etc...

Ce înseamnă oare cuvintele *apreciind seriozitatea cererii*? Înseamnă oare că instanța de urmărire să poată examina actele și titlurile pe cari se bazează cererea de revindicare, putând chiar spre a-și forma convingerea să admită probe de drept comun, ca martori sau altele? Și dacă se admite o asemenea idee, pentru ce oare legiuitorul a mai înscris două aliniate, spunând în cel dintâiu că tribunalul va judeca *temeinicia* contestației, iar în cel de al doilea că va *aprecia* numai .. *seriozitatea cererii*? Căci dacă desigur toate probele de drept comun se pertractează înaintea instanței de urmărire, ce înseamnă aceasta altceva decât că o asemenea instanță judecă chiar *temeinicia* contestației? Ori, acest aliniat al doilea al articolului 530 spune că instanța de urmărire va *aprecia* numai *seriozitatea* cererii. A examina, a verifica actele și titlurile pe cari se bazează cererea de revindicare pe contestatorului, a-și forma convingerea din diverse probe de drept comun, ce înseamnă altceva decât a judeca chestiunea în fond? Ori, tocmai aceasta nu o permite nici art. 530, alin. 2 și nici principiile de drept în materie de contestație.

Admițând chiar că instanța de urmărire for-

mându-și convingerea din diversele probe de drept comun deduse înaintea sa, cum că contestația e serioasă, suspendă urmărirea, până când cererea de revindicare se va judeca definitiv, astfel precum glăsuște textul legii. O asemenea suspendare cât să dureze?? Cât va binevoi terțiul contestator?? Și ce mijloc să aibă *Primus*, următorul, spre a sili pe contestatorul *Terțius* să se judece pe cale principală de revindicare?? Probabil că singura mângâiere ce i-ar rămâne lui *Primus*, după suspendarea executării, ar fi aceea de a medita adânc asupra înțelesului maximei... *res judicata... pro veritate*.., privilegiu intelectual pe care nici un text de lege nu i-l ridică!

Ce înseamnă cuvintele: *apreciind seriozitatea cererii*??

În primul rând sunt de părerea d-lui N. Luca ⁷⁾ cum că primul element de seriozitate a contestației este intentarea de către terțiul contestator și a unei acțiuni în revindicare pe cale principală, adică la ziua înfașării terțiul contestator să dovedească înaintea instanței de urmărire că a intentat și o acțiune în revindicare pe cale principală, pe care cale să dovedească dreptul său de proprietate asupra imobilului urmărit. Cum va proceda în asemenea caz instanța de urmărire?? Cum va... *aprecia seriozitatea* cererii?? Presupunem că rezultă din hotărârea ce se execută că *Primus* a câștigat imobilul urmărit ca fiindu-i rămas moștenire *ab-intestat* dela tatăl său *Quartus*. Presupunem iarăș că terțiul contestator declară înaintea instanței de urmărire că cererea sa de revindicare se bazează pe faptul că *Quartus*, tatăl lui *Primus*, pe când trăia, i-a donat lui acest imobil, fără însă să fi făcut act autentic și că deține imobilul, sub acest titlu de donatar de vreo 20 ani. Când contestatorul invoacă un asemenea motiv, desigur că instanța de urmărire *apreciind seriozitatea*, sau mai exact neseriozitatea unei asemenea cereri, va respinge contestația ca nefondată.

Dar dacă terțiul contestator dovedind că a intentat și o acțiune pe cale principală, cere instanței de urmărire suspendarea executării invocând în favoarea sa prescripția achizitivă de 30 ani asupra imobilului urmărit?? Va putea oare instanța de urmărire, spre a putea.... *aprecia seriozitatea* cererii contestatorului, să-i admită acestuia dovada cu martori cu care să-și poată forma convingerea asupra seriozității contestației?? A admite așa ceva nu înseamnă oare că instanța de urmărire judecă fondul procesului definitiv rezolvat prin hotărârea ce se execută?? Și atunci iarăș mă întreb, pentru ce legiuitorul Procedurii civile a declarat în alin. 1 al art. 530 sus citat,

⁵⁾ Gh. Meitani, *Dreptul* No. 26/904, p. 201.

⁶⁾ N. Luca: *Executarea silită asupra bunurilor nemişcătoare*, p. 428 și urm.

⁷⁾ Op. cit. p. 435.

că instanța de urmărire în cazul acolo prevăzut va judeca... *temeinicia* contestației, iar în alin. 2 declară că instanța de urmărire numai cât... va aprecia *seriozitatea* cererii, putând apoi amâna, etc., etc. Dacă în speța noastră instanța de urmărire, spre a aprecia seriozitatea cererii, ar asculta martori, ar verifica acte și ar declara apoi că... rezultând din probele administrate de contestator, cum că contestația e serioasă, suspendă urmărirea, și dacă în urmă, instanțele de fond judecând pe cale principală cererea de revendicare a terțiului contestator, o găsește nefondată, desigur că această contradicție între aprecierea instanței de fond și între acea a instanței de urmărire nu e de loc de natură a inspira justificabililor mult respect pentru hotărârile instanțelor judecătorești.

Sunt de părere deci că în cazul când se contestă executarea unei hotărâri definitive sub motiv că imobilul urmărit aparține terțiului contestator, soluția care concordă atât cu principiile de drept în materie de contestație, cât și cu textul art 530, alin. 2 din Proc. civilă, constă în aceea că terțiul oponent odată cu contestația să intente și o acțiune principală de revendicare a imobilului urmărit, urmând că la prima înfățișare înaintea instanței de urmărire, dovedind intențarea acțiunii principale, să ceară suspendarea executării, rămânând ca instanța de urmărire într'un asemenea caz să suspende executarea până la tranșarea chestiunii pe cale principală, afară de cazul în care, precum am văzut în ipoteza arătată, o amânare ar fi absolut de prisos. Imi amintesc din practică un caz în care într'o contestație la executarea unei cărți de judecată, prin care *Primus* câștigase proprietatea unei întinderi de pământ, ca fiind moștenire dela tatăl său *Quartus*, contestatoarea, o vară a lui *Primus*, dovedind în ziua judecării contestației că a intentat și o acțiune în revendicare pe cale principală și fiind întrebată de judecată asupra motivului său de contestație, dânsa cu multă convingere a declarat că imobilul urmărit e proprietatea sa, fiindu-i constituit ca dotă la căsătoria sa de către tatăl lui *Primus*, de către *Quartus*, însă fără act dotal, declarând că stăpânește locul de vreo 16 ani. Într'un asemenea caz și în altele analoge, instanța de urmărire văzând căt e de neserioasă contestația o va respinge, fără să mai fie nevoie a aștepta rezultatul judecării pe cale principală.

Când însă terțiul contestator va susține că imobilul urmărit îl are dobândit prin prescripția de 30 ani sau prin prescripția decenală, sau că l-a cumpărat cu act sau dobândit în vreun alt mod legal, dovedind totdeodată că a intentat și o acțiune în revendicare pe cale principală, într'un asemenea caz instanța de urmărire va suspenda executarea

până când chestiunea proprietății imobilului urmărit se va tranșa înaintea instanțelor de fond, putând obliga pe contestator și la darea unei cauțiuni (art. 530, alin. 2 sus citat).

Va neglija terțiul contestator să se judece pe cale principală?? *Primus*, câștigătorul imobilului urmărit, nu are decât să îndeplinească el procedura și cu modul acesta va forța pe terțiul contestator să se judece cu el pe această cale, urmând ca chestiunea proprietății să fie rezolvată într'un sens sau în altul, având *Primus* dreptul la daune în caz când s'ar dovedi că pretenția terțiului contestator e nefondată.

Dacă în speța noastră terțiul contestator făcând contestație nu intență și o acțiune în revendicare pe cale principală, cred că neintentarea unei asemenea acțiuni fiind cea mai desăvârșită expresie a neseriozității contestației, urmează a fi respinsă *de plano*, întru cât altfel ar urma că, sau să se judece de către instanța de urmărire și pe calea extraordinară a contestației dreptul de proprietate a terțiului contestator, ceace e contrar atât textului legii cât și principiilor de drept ⁸⁾, sau să se lase pe *Primus*, urmăritorul și câștigătorul procesului, la discreția terțiului contestator cu posibilitatea pentru acest din urmă de a face ca cererea sa de revendicare să se judece... *ad calendas graecas*. «Le revendiquant n'est, d'ordinaire, qu'un ami complaisant du saisi et il ne soulève cet incident de distraction que pour retarder la vente et occasionner des ennuis au saisissant» ⁹⁾.

* * *

Presupunem, tot în exemplul dat, că *Primus* a obținut înaintea judecătorului de ocol hotărârea sa definitivă în revendicare contra lui *Secundus* și că *Terțius* făcând contestație la executarea acestei hotărâri, judecătorul de ocol o respinge. O asemenea carte de judecată, prin care se respinge contestația făcută de terțiul oponent, trebuie dată cu drept de apel sau cu drept de recurs?? Legea judecătorilor de ocoale prin art. 49, ocupându-se numai de contestațiile la executarea silită a actelor autentificate de judecătorul de ocol, arată că dacă obiectul contestației e până la 300 lei inclusiv, atunci cartea de judecată asupra contestației se pronunță în primă și ultimă instanță, iar peste 300 lei cu drept de apel. Legea judecătorilor de ocoale neprevăzând însă cazul contestațiilor la executarea hotărârilor definitive și investite cu formula executorie, trebuie să ne raportăm în această privință la dreptul comun,

⁸⁾ Casafie I. 388, 1902; I. P. Sinescu: «Noul Cod de procedură civilă», p. 249.

⁹⁾ Glasson et Colmet-Daage: «Précis de Procédure civile», vol. II, ed. II, p. 303.

conform principiului că, acolo unde legea specială nu prevede, se aplică dreptul comun, în speța Procedura civilă.

E însă întrebarea: dacă în speța noastră trebuie să se aplice art. 402 din Proc. civilă, conform căruia toate hotărârile în materie de contestațiuni se dau cu drept de apel sau dacă nu cumva trebuie să se aplice art. 533 din aceeași procedură, care, în cazuri analoge cu speța noastră, spune că în caz de respingere a contestației hotărârea se pronunță cu drept de recurs, iar în caz de admitere a contestației hotărârea se pronunță cu drept de apel, conform art. 402 citat mai sus.

Deși iarăș s'ar putea spune că acest articol 533 din Proc. civilă face parte din o secțiune intitulată «amânarea adjudecării», așa că s'ar putea adăuga că nu se poate aplica în speța noastră unde nu este de loc vorba de o adjudecare, ci de o contestație făcută de un terțiu la executarea unei cărți de judecată în revendicare intervenită între *Primus* și *Secundus*, totuși cred că cartea de judecată prin care s'ar respinge o asemenea contestație, trebuie pronunțată cu drept de recurs. În adevăr, în speța noastră am făcut uz de articolul 530, alin. 2, din Proc. civilă, care prevede cazul în care terțul contestator reclamă însăș proprietatea imobilului urmărit, indicându-se procedeul de urmat în asemenea caz; iar în articolul următor, 533, se arată în mod precis că în asemenea cazuri hotărârea trebuie a se pronunța cu drept de recurs, dacă contestația e respinsă, și cu drept de apel, dacă e admisă. Dacă în speța noastră ne-am referit la art. 530, alin. 2, din Proc. civilă, urmează a ne referi și la art. 533, care nu face decât să completeze art. 530, dat fiind că atunci când pentru soluția unei chestiuni există un text specific, cum e în speța, trebuie să se aplice acel text, căci altfel nu ar mai avea nici o aplicare. Dacă speța noastră se cuprinde în art. 530, alin. 2, menționat mai sus, atunci desigur că toate celelalte texte de lege în legătură directă cu acest articol îi sunt aplicabile, întru cât sunt compatibile cu cazul nostru.

În al doilea rând, chiar acest articol 533 amintește de art. 402 din Proc. civilă, și arată că în cazurile acolo prevăzute, hotărârea se pronunță cu drept de apel, conform acestui din urmă articol, atunci când contestația e admisă; iar când contestația este respinsă, atunci hotărârea se pronunță cu drept de recurs. Prin urmare, legiuitorul când a înscris dispozițiunea din primul aliniat al art. 533 sus citat, și-a amintit și de cele indicate în art. 402 din Proc. civilă, specificând totuși că în caz de respingerea contestației hotărârea se pronunță cu drept de recurs.

Sunt de părere deci că în ipoteza noastră, cartea de judecată prin care s'a respins contestația lui *Tertius* trebuie a fi pronunțată cu drept de recurs, conform art. 533, alin. 1, din Proc. civilă.

C. St. Bossie

Jude ocol Scepteni (Bacău)

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența dela 9 Noembrie 1909

Președinția d-lui G. N. BAGDAT, prim-președinte

Lisache Ion Manea cu Călina Nicolae Petre

Adopțiune. -- Necetirea în ședință publică a deciziei date de Curtea de apel în asemenea materie. -- Dacă aceasta atrage nulitatea adopțiunii. -- (Art. 322 și 323 din Codul civil).

Condiția de publicitate a unei hotărâri date în materie de adopțiune, pretinsă de art. 322 din Codul civil, este satisfăcută prin înscrierea hotărârii în registrele de stare civilă, conform art. 323 din Codul civil;

Că, de aceea formalitatea de a se cere hotărârea dată în apel în ședință publică, nu poate fi considerată ca o formalitate substanțială, fără de care adopția n'ar putea exista și, dar, neîndeplinirea ei, nu poate atrage nulitatea adopțiunii.

Deciziunea 422. -- Respings recursul făcut de Lisache Ion Manea, contra sentinței Trib. Ialomița, No. 16/908, dată în proces cu Călina Nicolae Petre.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Solomonescu, în dezvoltarea motivului II de casare, renunțând la celelalte motive, și Pe d-l avocat Sima Niculescu, în combateri

Deliberând,

Asupra motivului II de casare, invocat de recurent:

«Violația și rea interpretare a articolelor 118 din Proc. civilă și 322 din Codul civil.

«Tribunalul în mod greșit interpretează aceste texte de lege prin faptul că dacă legiuitorul ar fi găsit că ele nu sunt necesare nu le-ar mai fi prescris.

«Din dispozitivul sentinței de adopțiune No. 128/94 a Tribunalului Ialomița, se constată, contrar textelor citate, că în loc ca sentința să fie dată și citită în ședință publică, ea a fost dată și citită în camera de consiliu».

Având în vedere sentința supusă recursului, din care se constată că recurentul intențind acțiune la judecătoria de ocol în contra intimitei, pentru revendicarea pământului rural rămas pe urma defunctului Costache Manea, atât judecătoria de ocol cât și tribunalul judecând în apel, au respins acțiunea ca nefondata;

Având în vedere că, înaintea instanțelor de fond, intimata a opus ca mijloc de apărare la acțiunea recurentului, dreptul ei de moștenire asupra pământului în litigiu, în calitate de fiică adoptivă a defunctului Costache Manea, calitate constatată prin sentința Trib. Ialomița No. 128/94, iar recurentul a invocat nulitatea acestei sentințe pentru mai multe motive, între cari și acela din acest al doilea motiv de casare;

Considerând că în materie de adopție, afară de formalitatea înscrierii hotărârii în registrele de stare civilă, prevăzută de art. 323 din Codul civil, legea nu determină cazurile de nulitate ale adopțiunii, și de aceea chestiunea este a se ști cari sunt formalitățile prescrise de lege, fără de cari adopțiunea nu poate exista;

Considerând că hotărârile de adopție sunt acte de procedură grațioasă, făcute în camera de consiliu și numai prin excepțiune că hotărârea dată în apel, care încuviințează adopția, se va ceti în ședință publică; că publicitatea ce rezultă din această cetire în ședință publică a hotărârii, ca și secretul deliberațiilor, sunt dispozițiuni create de legiuitor în interesul adoptatului; că condiția de publicitate este satisfăcută prin înscrierea hotărârii în registrele de stare civilă, conform articolului 323 din Codul civil; că, de aceea, formalitatea de a se ceti hotărârea dată în apel în ședință publică nu poate fi considerată ca o formalitate substanțială fără de care adopția n'ar putea exista și, prin urmare, neîndeplinirea ei nu poate atrage nulitatea adopției;

Considerând că art. 118 din Proced. civilă nu-și are aplicațiunea în materie de adopție, de oarece în această materie sunt forme speciale de procedură anume prevăzute de Codul civil;

Considerând că nu e just, nici echitabil, ca o adopție să fie declarată nulă numai din cauza omisiunii din partea tribunalului, iar nu din vina părților, a unei simple formalități care nu este nici substanțială pentru existența adopției, nici nu este prescrisă de lege sub pedeapsă de nulitate;

Considerând dar, că în speță, neîndeplinirea de către tribunal a formalității prevăzută de art. 322 din Codul civil nu face ca adopția să fie nulă; că, prin urmare, tribunalul, declarând valabilă adopția constatată prin sentința invocată de intimată, n'a violat și nici a interpretat greșit vreun text de lege, după cum susține recurentul prin acest motiv de casare; că dar acest motiv de casare este nefondat;

Având în vedere că avocatul recurentului a declarat azi în instanță că renunță la primul motiv de casare;

Că, astfel fiind, recursul se găsește neîntemeiat și ca atare urmează să fie respins.

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

OBSERVAȚIE.—Chestiunea judecată de Curtea de casație cu privire la validitatea adopțiunii, în caz când sentința a fost pronunțată în ședință publică, este controversată. Curtea decide că, în materie de adopțiune, cetirea în ședință publică a sentinței dată în apel, nu este o formalitate substanțială a adopțiunei.

Aceeaș soluție a fost admisă și de Trib. Covurlui (Vezi *Curierul Judiciar* din 1910, No. 13).

Chestiunea este însă delicată, și soluția dată de Curtea de casație este viu criticată de către Directorul nostru, d-l D. Alexandresco, în *Dreptul* din anul curent, No. 2.

Iscođ.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența dela 24 Februarie 1910

Președenția d-lui G. N. BAGDAT, prim-președinte

Vasile Taban și alții cu Adela Coghălniceanu

Legi de ordine publică. — Capacitatea sau incapacitatea persoanelor. — Legi de ordine publică cari au efect retroactiv. — Persoane minore sub Codul Calimach. — Majoritatea lor prin singurul efect al legii noi, dacă au avut etatea de 21 ani la aplicarea legii noi.

Legile relative la minoritate și la majoritate, determinând capacitatea sau incapacitatea persoanelor sunt de interes general, deci de ordine publică, și au efect retroactiv.

Prin urmare, în virtutea acestui principiu, aceia cari după Codul Calimach erau încă minori la etatea de 21 ani, au devenit majori prin singurul efect al legii civile actuale, care fixează majoritatea la 21 ani.

Deciziunea 99/910.—Respins recursul făcut de Vasile Taban și alții, contra deciziunii Curții de de apel Iași, secția I, No. 58/909, dată în proces cu Adela Coghălniceanu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Constantinescu în desvoltarea motivului de casare.

Pe d-l avocat C. Naumescu în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului de casare :

«Exces de putere și violarea § 228 din Codul Calimach.

Curtea pentru a considera împlinit termenul prescripției de 30 ani socotește pe patru din apelanți ca majori la vârsta de 21 ani, conform Codului civil, deși dănsii fuseseră născuți sub legiuirea Calimach și, prin urmare, deveneau majori la vârsta de 25 ani.

Având în vedere decizia supusă recursului;

Considerând că chestiunea dedusă în judecata acestei Inalte Curți prin motivul de casare este de a se ști dacă etatea, la care o persoană trebuie să fie socotită ca majoră, este aceea hotărâită de legea în vigoare la data nașterii ei, sau cea hotărâită de legea în vigoare la data când poate să fie considerată ca majoră;

Considerând că legile relative la minoritate și la majoritate, determinând capacitatea sau incapacitatea persoanelor, sunt de interes general deci de ordine publică și, prin urmare, au efect retroactiv;

Că, în virtutea acestui principiu, aceia cari după Codul Calimach erau încă minori la etatea de 21 ani, au devenit majori prin singurul efect al legii civile actuale, care fixează majoritatea la 21 de ani;

Că, în speță, Curtea de apel hotărând astfel nu a comis nici un exces de putere și nu a violat întru nimic textul de lege citat în motivul de casare;

Că, prin urmare, recursul este nefondat.

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

Observație. — Principiul pus de Curtea de casație este indiscutabil. În adevăr, este obștește admis că legile privitoare la majoritate și minoritate sunt de ordine publică și, ca atare, au efect retroactiv. Astfel, nu mai încapе îndoială că legea actuală hotărînd majoritatea la 21 ani, în loc de 25, cum era altă dată, a făcut majori pe toți acei cari erau minori la promulgarea ei. A se vedea în acest sens numeroasele autorități citate de d-l D. Alexandresco, în tom. I al Coment. sale de drept civil, p. 92, text și nota 3 (ed. a 2-a).

(N. R.)

JUDECĂȚ. OCOL. RURAL PECHEA-COVURLUI

Audiența dela 8 Ianuarie 1910

Dumitrache Șt. V. Tăbuș, contra lui Ion Ștefan și Sterea Dragomir

Sucesiune — Dovedirea gradului de rudenie în materie de succesiune. — Admisibilitatea probei cu martori, indiferent dacă au existat sau nu registre de stare civilă. (Art. 33 și 292 din Codul civil)

Art. 33, combinat cu art. 292 din Codul civil nu își are aplicațiunea atunci când e vorba de a se dovedi gradul de înrudire în materie de succesiune, unde nu este în joc ordinea publică, ci numai interese bănești.

Prin urmare, în acest caz, dovada cu martori este admisibilă spre a dovedi gradul de rudenie, indiferent dacă au existat sau nu registre de stare civilă, sau dacă registrele s'au furat ori s'au distrus.

S'au ascultat din partea reclamantului d-l avocat Paul Chelemen, iar din partea părții S. Dragomir d-l avocat S. Dărmănescu.

Judecata,

Asupra excepțiunii ridicate de părți prin avocatul său; Având în vedere că, în principiu, ori de câte ori e vorba de a se dovedi nașterea, moartea, sau căsătoria unei persoane, e nevoie de acte scrise, făcute în conformitate cu dispozițiunile cuprinse în titlul II, capitolul I până la VI inclusiv din Codul civil;

Excepțiune dela această regulă a făcut legiuitorul în cele două cazuri prevăzute de art. 33 din Codul civil și anume când nu se ținau registre de stare civilă, sau când registrele sau pierdută; în aceste cazuri dovada cu martori e admisibilă, bine înțeles după ce se va dovedi mai întâiu neexistența sau pierderea registrelor de stare civilă;

Având în vedere că dacă e naturală și explicabilă severitatea legiuitorului, atunci când este a se dovedi filiațiunea legitimă a unei persoane, întrucât societatea este interesată în cel mai mare grad, că nu ori și ce individ, pe baza declarațiunilor a câtorva martori, să capete drepturile ce le conferă în familie o filiațiune legitimă, atari dispozițiuni nu se pot aplica însă și a celor ce ar voi să dovedească gradul de înrudire în materie de succesiune și unde nu mai e în joc ordinea publică, ci numai simple interese pecuniare de ordin privat; în acest din urmă caz dovada cu martori e admisibilă, întrucât excepțiunile sunt de strică interpretare și nu există nici un text de lege care să oprească această dovadă.

Deci, excepțiunea ridicată de părți prin avocatul său fiind nefondată, cată a fi respinsă.

Pentru aceste motive, admite proba cu martori în dovedirea gradului de înrudire a reclamantului cu de cujus, etc.

Judecător (s) Nicu H. Bossie.

Observație.—În regulă generală, înrudirea se stabilește prin extracte de pe actele stărei civile.

Aceste reguli, statornice de lege pentru dovedirea filiațiunii legitime, nu sunt aplicabile când este vorba de dovedirea gradului de înrudire în materie de moștenire, pentru că, în speță, nu este vorba de o chestie care atinge ordinea publică, precum este legitimitatea, ci numai de niște interese bănești cari privesc ordinea privată, după cum foarte bine decide cartea de judecată ce adnotăm.

Prin urmare, reclamantul, într'o petiție de ereditate, își va stabili calitatea sa conform dreptului comun, adică, prin orice titluri de familie, fie autentice sau sub semnătură privată, și chiar prin prezumpții și martori, fără niciun început de probă scrisă. (Vezi în acest sens, Cas. rom. Bulet. 1886, p. 662; Bulet. 1892, p. 217; Bulet. 1903, p. 49; Bulet. 1905, p. 1387; *Curierul Judiciar*

din 1907, No. 14 și *Dreptul* din același an, No. 33; *Dreptul* din 1909, No. 31; C. București, *Dreptul* din 1890, No. 27; C. Agen, Sirey, 94. 2. 82. Vezi tom. II al Coment. noastre, p. 253, text și nota 3, ed. a 2-a, și tom. III, p. 260, ed. 1-a. Cpr. Laurent, IX, p. 36, 37; Demolombe, XIII, 340, 341, etc.).

S'a decis de curând că, în materie de moștenire, calitatea și gradul de înrudire trebuiesc dovedite conform legii personale a părților, de oare ce este vorba de o lege de statut personal, care urmărește pe străini oriunde s'ar află. (C. București, *Dreptul* din 1910, No. 3).

Această din urmă decizie mai pune în principiu că, conform dispozițiilor codului otoman, sentințele tribunalelor religioase (*Șeri*) pot face dovada gradului de înrudire, când este vorba de culegerea unei moșteniri, și că aceste sentințe, fiind adevărate acte de stare civilă, își produc efectul lor *erga omnes* (*Dreptul*, loco cit.).

Dar dacă gradul de înrudire poate, în materie de moștenire, să fie stabilit, după cum am văzut, prin martori și prezumpții, se decide, cu drept cuvânt, că regulile relative la chestiunile de stat sunt aplicabile și în materie de moștenire, atunci când sub aparența unei petiții de ereditate se ascunde o adevărată reclamație de stat; când, de exemplu, reclamantul s'ar pretinde copilul legitim al lui *de cujus*, pe când un alt moștenitor i-ar contesta această calitate. (Cpr. C. București, *Dreptul* din 1875, No. 41; Demolombe, XIII, 340. Vezi și tom. III al Coment. noastre, p. 260, nota 2, ed. 1-a).

În orice caz, o contestație de stat nu se poate judeca cu ocazia unei cereri de trimitere în posesiune. (C. București, *Dreptul*, loco cit.).

D. ALEXANDRESCO

Anunțăm cu plăcere pe numeroșii abonați ai Vol. al IX-lea din *Dreptul* civil de d-l D. Alexandresco, că actualmente se tipărește tabla analitică a acestui volum, care va cuprinde peste *cinci* coli de tipar; așa că, în 8 zile cel mult, abonații vor putea să-și procure partea a II-a din acest volum. Această parte cuprinde: **Socitatea, Mandatul, Comodatul și Imprumutul.**

Anunțăm, de asemenea, că *imediat după apariția acestui volum, se va începe tipărirea Vol. al X-lea. Autorul lucrează actualmente Privilegiile și Ipotecile, toate celelalte contracte până la privilegiu fiind gata.*

A apărut: **Suplimentul II** (volumul V) din *Codul General al României*, adnotat cu trimiteri, textul vechiu și circulari, de d-l C. Hamangiu, procuror la Curtea de apel din Galați. Un volum de 1200 pagini, legat în piele 10 lei, colecția completă în 5 volume 56 lei.

De vânzare la *Curierul Judiciar*, care servește orice cărți de drept române sau streine, broșate sau legate după dorință, contra valoare, mandat sau ramburs.